

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 470/2025
28.08.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица, Владиславе Милићевић, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиоца „Wiener Stadtische osiguranje“ а.д.о. Београд, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., против тужених Ловачко удружење Београд, чији је пуномоћник Горан Атанасковић, адвокат из ... и Града Београда, кога заступа Градско правобранилаштво Града Београда, ради регреса, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3691/24 од 23.01.2025. године, у седници одржаној 28.08.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3691/24 од 23.01.2025. године.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног апелационог суда Пж 3691/24 од 23.01.2025. године, тако што се ОДБИЈАЈУ, као неосноване жалбе првотуженог и друготуженог и потврђује пресуда Привредног суда у Београду П 10582/21 од 09.05.2024. године у ставовима I, II и IV изреке.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 127.958,00 динара у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 3691/24 од 23.01.2025. године, у ставу првом изреке, преиначена је пресуда Привредног суда у Београду П 10582/21 од 09.05.2024. године у ставовима првом, другом и четвртном изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно исплате 481.975,52 динара са законском затезном каматом од 04.11.2021. године па до исплате, да се обавезе првотужени да тужиоцу исплати законску затезну камату на износ од 481.975,52 динара почев од 24.06.2019. године до 03.11.2021. године и обавезан је

тужилац да првотуженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 180.000,00 динара, као и да друготуженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 180.000,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да друготуженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 27.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

По оцени Врховног суда, у овом спору постоји потреба да се о посебној ревизији одлучује ради уједначавања судске праксе, због чега је на основу члана 404. ЗПП, одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је тужиочева ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 07.11.2018. године, око 19,30 часова, у ноћним условима, догодила се саобраћајна незгода у Борчи, Општина Палилула, на коловозу пута Пупинов мост – петља Ковилово на око 2 км од Пупиновог моста. У саобраћајној незгоди учествовали су животиња и возила: теретно возило марке Iveco, тип Eurokargo, рег. ознака ... којим је управљао АА, путничко возило марке Fiat, типа Grande punto, рег. ознака ... којим је управљао ББ и путничко возило марке Škoda Octavia A7, рег. Ознака ..., чији је власник Porsche mobility, а којим је управљао ВВ. На лицу места нису били постављени саобраћајни знакови релевантни за саобраћајну незгоду. Сви учесници описали су своје кретање критичном приликом сагласно са скицом места дешавања незгоде, те су сагласно истакли да је узрок саобраћајне незгоде излетање дивље свиње на коловоз.

Вештачењем од стране вештака саобраћајно-техничке струке утврђено је да су се пре наступања предметне саобраћајне незгоде возила кретала из правца Пупиновог моста ка петљи Ковилово и то теретно возило Iveco средњом саобраћајном траком, возило Fiat Punto иза њега, а Škoda Octavia левом саобраћајном траком. Примарни контакт остварен је између тела животиње и левог чеоног дела теретног возила у средњој саобраћајној траци. Оштећења на теретном возилу одговарају налету на животињу већих димензија, затим је животиња (дивља свиња) одбачена у леву саобраћајну траку где је на њено тело налетело возило Fiat Punto, а потом и Škoda Octavia, оба својом левом страном. Возачи возила, учесници у предметној незгоди, нису направили пропусте узрочно-последично везане за настанак незгоде, јер је ситуација истрчавања или појаве животиње у ноћним условима опасна ситуација за све учеснике у саобраћају. Према записнику МУП-а није било ни постављене саобраћајне сигнализације везане за појаву животиње на коловозу. Висина штете на возилу Škoda на дан настанка незгоде – поправке износила је 481.975,00 динара. Предметно возило Škoda је у моменту незгоде било осигурано код тужиоца по каско

полиси осигурања са скаденцом важења од 09.10.2015. године до 09.10.2019. године. На основу пријаве и захтева за накнаду штете, тужилац је обрачунао и исплатио оштећеном лицу износ од 481.975,52 динара на основу решења захтева за исплату накнаде из осигурања од 08.01.2019. године. Утврђено је и да се првотужени у више наврата обраћао управљачу пута као и Управи саобраћајне полиције у циљу постављања саобраћајне сигнализације која указује на појаву дивљих животиња на путу.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд усваја тужбени захтев, закључујући да код Града Београда као оснивача, управљача пута и Ловачког удружења, постоји објективна одговорност за предметну незгоду.

Другостепени суд не прихвата изнето становиште првостепеног суда. По становишту овог суда, Град Београд није пасивно легитимисан, већ је то управљач путева, односно ЈП „Путеви Београд“. Такође, нема одговорности ни туженог Ловачког удружења Београд, имајући у виду да је утврђено да се првотужени више пута обраћао управљачу пута, као и Управи саобраћајне полиције са захтевом да се на наведеној деоници пута постави знак који упозорава на појаву дивљачи на путу, у ком смислу нема одговорности првотуженог за насталу штету од дивљачи, имајући у виду да се незгода није догодила на подручју ловишта, већ на путу чији је управљач ЈП „Путеви Београд“. Из тих разлога, одбија тужбени захтев у целости.

Према становишту Врховног суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је другостепени суд неправилно применио материјално право.

Одредбом члана 4. став 1. тачка 34. Закона о дивљачи и ловству прописано је да су површине ван ловишта површине ужег подручја градова у Републици Србији без приградских насеља и аутопут.

Одредбом члана 36. став 1. тачка 4. Закона о дивљачи и ловству прописано је да су неловне површине аеродроми, гробља, јавне саобраћајнице, активни површински копови и друге комуналне површине.

Одредбом члана 87. Закона о дивљачи и ловству прописано је да је корисник ловишта, власник и корисник земљишта, вода и шума на којима се ловиште налази, као и власник и корисник површина ван ловишта на којима се дивљач налази, дужан да предузима све неопходне мере ради спречавања штете коју дивљач може починити људима или имовини.

Првотужени - корисник ловишта одговара за штету проузроковану тужиоцу и по правилима о објективној одговорности из чланова 173. и 174. Закона о облигационим односима јер се дивље животиње (дивљач) сматрају опасним стварима. Од одговорности тужени се може ослободити под условима из члана 177. тог закона. Према тој одредби, ималац се ослобађа од одговорности ако докаже да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети ни избећи или отклонити (став први), или ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеног или трећег лица коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити (став

други). Ималац се ослобађа од одговорности делимично ако је оштећени делимично допринео настанку штете (став трећи), а ако је настанку штете делимично допринело треће лице, оно одговара оштећеном солидарно са имаоцем штете и дужно је сносити накнаду сразмерно тежини своје кривице (став четврти).

Правилник о мерама за спречавање штете од дивљачи и штете на дивљачи и поступку и начину утврђивања штете ("Службени гласник РС", број 2 од 13. јануара 2012. године) у члану 5. прописује мере за спречавање штете на дивљачи, а као једна од мера је подношење захтева управљачу пута за постављање саобраћајних знакова ограничења брзине кретања и „дивљач на путу” на свим јавним саобраћајницама на којима постоји могућност настанка штете на дивљачи у ловишту, на површинама ван ловишта, као и на површинама које представљају неловне површине, ради спречавања штете на дивљачи од возила.

У конкретном случају првотужени је од правног лица које управља путевима захтевао да, на месту где се штетни догађај десио, постави саобраћајни знак „дивљач на путу“, али то правно лице није поступило по његовом захтеву. Ова радња, иако је означеним Правилником предвиђена као једна од мера за спречавање штете од дивљачи, по схватању ревизијског суда у потпуности не искључује одговорност туженог у смислу члана 177. став 2. Закона о облигационим односима. Тужени није доказао да је пропуст управљача пута да на делу пута у близини ловишта постави одговарајућу саобраћајну сигнализацију искључиви узрок настале штете. Међутим, пропуст управљача пута да изврши законску обавезу постављања одговарајуће саобраћајне сигнализације успоставља солидарну одговорност тог правног лица и туженог за насталу штету, у складу са чланом 177. став 4. Закона о облигационим односима. У случају постојања солидарне одговорности за штету, оштећени може захтевати њену накнаду у целости од сваког солидарног дужника, у складу са одредбом члана 414. став 1. Закона о облигационим односима.

Према становишту ревизијског суда за предметну штету солидарно одговара и друготужени град Београд.

Одредбом члана 8. става 2. тачке 1) Закона о главном граду прописано је да град Београд, поред надлежности општине и града утврђене Уставом и законом, уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање и управљање јавним о некатегорисаним путевима на територији града Београда, осим државних путева и ауто-путева којима управља јавно предузеће основано од стране Републике Србије и оснива јавно предузеће за обављање делатности управљања јавним путевима који су у надлежности града Београда. Одредбом члана 2. став 3. тачка 10. Закона о комуналним делатностима прописано је да су комуналне делатности одржавање путева и улица.

Одредбом члана 9. става 1. Закона о путевима прописано је да је управљање јавним путевима делатност од општег интереса, док је ставом 2. тачка 3. прописано да управљање јавним путевима обухвата и организовање и обављање стручних послова на пројективању, изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавног пута.

Одредбом члана 10. става 4. Закона о путевима прописано је да делатност управљања општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима, који нису део државног пута I и II реда, може да обавља јавно предузеће, односно друштво капитала чији је једини власник јединица локалне самоуправе, као и друго друштво капитала и предузетник, коме је надлежни орган јединице локалне самоуправе поверио обављање делатности управљања општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима, у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије, док је ставом 5. прописано да је јавно предузеће, друштво капитала или предузетник који обавља делатност управљања јавним путевима из члана 9. став 2. овог закона управљач јавног пута.

Одредбом члана 13. став 1. Закона о путевима прописано је да управљач јавног пута дужан је да обезбеди трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту пута, у циљу несметаног и безбедног одвијања саобраћаја укључујући и организацију наплате путарине, док је ставом 3. прописано да управљач јавног пута одговара за штету која настане корисницима пута због пропуштања благовременог обављања радова на одржавању пута прописаних овим законом, односно због извођења тих радова супротно прописаних техничким условима и начину њиховог извођења.

Одредбом члана 1. Одлуке о улицама, локалним и некатегорисаним путевима, прописано је да се овом одлуком уређује управљање, одржавање, заштита и развој улица, локалних и некатегорисаних путева на територији града Београда. Одредбом 5. става 1. исте Одлуке прописано је да Скупштина града Београд утврђује главне улице и локалне путеве на подручју градских општина: Вождовац, Врачар, Звездара, Земун, Нови Београд. Палилула, Раковица, Савски венац, Стари град и Чукарица. Одредбом члана 8. наведене Одлуке прописано је да послове управљања, одржавања, заштите и развоја улица и локалних путева на подручју градских општина из члана 5. става 1. обавља Дирекција за путеве града Београда. Одредбом члана 13. Одлуке прописано је да одржавање улица и локалних путева обухвата радове којима се обезбеђује несметан и безбедан саобраћај возила и кретање пешака и чува употребна и реална вредност улица, локалних путева и путних објеката.

Одредбом члана 2. и члана 6. става 1. тачке 2) Одлуке о оснивању јавног предузећа за управљање јавним путевима града Београда прописано је да је Град Београд оснивач јавног предузећа за управљање јавним путевима града Београда, као делатности од општег интереса из члана 1. ове одлуке. Оснивач је дужан да у складу са законом остварује надзор и контролу над обављањем делатности.

Одредбом члана 4. става 1. исте Одлуке прописано је да јавно предузеће за управљање јавним путевима града Београда „Путеви Београд“ обавља делатност општег интереса за град Београд, управљање јавним путевима са претежном делатности: 42.11 изградња путева и ауто-путева. Ставом 2. прописано је делатност из става 1. овог члана између осталог обухвата и послове: организовања обављања стручних послова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавних путева града Београда; вршење

инвеститорске функције на изградњи реконструкцији јавног пута; планирање изградње, реконструкције, одржаван заштите јавног пута.

Друготужени је према наведеним одредбама материјалног права оснивач јавних предузећа за обављање делатности управљања јавним путевима који су у надлежности града Београда и дужан је да у складу са законом остварује надзор и контролу над обављањем њихових делатности што има за последицу његову одговорност за пропусте. У конкретном случају, узрок саобраћајне незгоде је животиња (дивља свиња) која је у ноћним условима изашла на коловоз и изазвала саобраћајну незгоду на делу пута Пупинов мост- петља Ковилово, на територији Општине Палилула. Следи да је и тужени као оснивач јавних предузећа за управљање јавним путевима града Београда, објективно одговоран за предметну незгоду. Сходно томе, правилан је закључак првостепеног суда да постоји узрочна веза између настале штете и пропуста предузећа за обављање делатности управљања јавним путевима чији је оснивач друготужени да предузме мере заштите које би спречиле излазак животиња. У том смислу друготужени сноси терет доказивања чињенице да је предузео све мере да спречи кретање животиња по коловозу, што у току поступка није доказивао, јер није постављена заштитна мрежа која би спречила излетање животиња на пут. Зато тужилац има право на регресно потраживање у висини досуђеној у првостепеном поступку сходно одредбама чланова 155. и 939. став 1. ЗОО.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је на основу члана 153., 154. и 165. ЗПП и односи се на нужне трошкове који су опредељени у садржини ревизије тужиоца и то износ од 27.000,00 динара, за састав ревизије од стране адвоката сходно важећој тарифи и трошкова на име таксе за ревизију и таксе на одлуку по ревизији у висини од по 50.479,02 динара сходно Закону о судским таксама, што укупно чини износ од 127.958,00 динара.

Из наведених разлога на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија,
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**